

kunne komme videre, end den højtærede Minister har foreslaaet; i hvert Fald vil jeg paa dette Stadium ikke udtale mig for, at vi gaa videre end dertil i Retning af Adskillelsen. Der er en Bemærkning, jeg nær havde glemt, men som jeg dog nu vil fremkomme med. Den angaar Konsulenters Betydning for Skolen. Jeg mener, at de saa meget mere ere overflødige, som de Skolemøder, det nu er blevet Sædvane at afholde Landet over til bestemte Tider, og hvor Lærerne efter en overmaade stor Maalestok møde og drøfte Skolens indre og ydre Forhold, virke i høj Grad oplysende og befrugtende for Lærernes Vedkommende. Jeg har gjort mig en Fornøjelse af ved mange Lejligheder at deltage i disse Møder, og jeg har været meget optagen af den Iver og Interesse, hvormed Lærerne omfatte disse Møder. Jeg tror, at der herigennem foregaar tilstrækkeligt til, at Lærerne kunne følge med de Fremskridt, som Udviklingen tager, og saa er der jo for øvrigt i vore Dage mange Hjælpemidler til Raadighed, gennem hvilke Lærerne kunne følge med i den Udvikling, der foregaar. Ogsaa henset til disse Grunde maa jeg mene, at Indførelsen af Konsulenter vil være overflødig.

Derefter har jeg kun et Par mindre Bemærkninger at gøre, som jeg til Dels maa rette mod den ærede sidste Taler (H. L. Møller). Det ærede Medlem havde mere Sympati for Inspektion af forskellig Art, end jeg har. Han nævnedes Gymnastikinspektør og Sanginspektør og udtalte i Forbindelse hermed, at der ogsaa kunde være andre Retninger, hvor Inspektion kunde være formaalstjenlig. Det kan jeg netop ikke være enig med ham i. Jeg mener, at vi allerede ere komne vidt nok, naar vi have faaet Gymnastikinspektør og Sanginspektør. Skulle vi have Udvidelse i Retning af saadan Inspektion, tror jeg, det vilde blive vel meget af det gode. Jeg er endogsaa tilbøjelig til at mene, at de to Inspektører, jeg har nævnt, have kostet os tilstrækkeligt, og jeg erkender, at skulde man indføre Inspektionsvirksomhed efter tilsvarende Maalestok paa andre Omraader og i andre Fag end Gymnastik og Sang, kunde vi komme vidt i Retning af Indførelse af Inspektion. Jeg vilde foretrække, at der kom en Reaktion mod den Inspektion, vi have, frem for at gaa til Indførelsen af en ny eller mere omfattende Inspektion af forskellig Art. Jeg tror i det hele taget, at den Omstændighed, at Udviklingen paa vort Skolevæsens Omraade har været saa fri, som den ube-

strideligt har været gennem Tiderne, har været tilstrækkelig til, at Udviklingen har kunnet foregaa, og at vi snarere kunde risikere at standse denne Udvikling, hvis vi indførte Konsulenter og Inspektører af denne Art.

Jeg mener ogsaa i al Almindelighed, at den Anklage, der er rejst mod Gejstligheden for dens Stilling i Skoletilsynet, er uberettiget. Jeg vil sige, at et af mine skønneste Barndoms minder hidrører fra den Dag, da Biskop Mynster i Skolen gik omkring blandt os Børn og lod os læse op af en lille Bog for ham. Jeg har ingen Erindring om, at det gejstlige Tilsyn nogen Sinde har gjort Fortræd. Og jeg har fra den allerseneste Tid bestemt Kendskab til, hvorledes afdøde Biskop Rørdam ved Inspektion af en Skole bevirkede, at den paagældende Lærer i sin Virksomhed blev et helt andet Menneske, end han havde været i Forvejen, til stor Glæde for det Skoledistrikts Vedkommende, han var ansat i, saa jeg kan ikke deltage i disse Angreb paa det Tilsyn, der hidtil har været. Men jeg erkender, at Udviklingen kan føre med sig, at der maa foregaa nogen Forandring, og den Forandring, der opnaas gennem det Lovforslag, som foreligger fra den højtærede Ministers Side, er, i alt Fald efter min Opfattelse, ganske tilstrækkelig.

Carl Hansen (Præstø Amts 5te Valgkreds): Det ærede Medlem fra Bjerre (Jørgen Jensen), som i Gaar indledede denne Forhandling, ironiserede noget over Sættelsen af den Kommission, hvis Arbejde nu i disse Dage er lagt paa vort Bord, og som er Skyld i, at det Lovforslag, som vi i Dag behandle, er blevet forelagt. Jeg kom ved hans Udtalelse til at tænke paa en lille Begivenhed, der hændte for en Del Aar tilbage. Det var under et kirkeligt Møde i en By her paa Sjælland, hvor der skulde nedsættes et Udvalg. Man gav sig i Lag med at vælge dette Udvalg, som skulde behandle et kirkeligt Spørgsmaal, og foreslog fra en Side en Præst og fra en anden Side ogsaa en Præst; der blev foreslaaet den ene Præst efter den anden, men saa rejste gamle Provst Paludan-Müller fra Marvede sig og sagde: Hvad skulle vi med alle de mange Præster? Saa mange Præster kunne ødelægge en rent kirkelig Sag. Jeg tror, at det havde været heldigt, om en velvillig Røst havde hvirket i Kultusminister Nielsens Øre noget i samme Retning, thi saa havde vi maaske faaet nedsat en Kommission, der bedre havde